

Program profilaktyki
Szkoły Podstawowej
im. Księdza Stefana Kardynała Wyszyńskiego
w Woli Makowskiej

ROK SZKOLNY 2016/2017

Program profilaktyki jest spójny z programem wychowawczym Szkoły i ma na celu wszechstronny rozwój ucznia, obejmuje swoim działaniem wszystkich uczniów szkoły.

Program powstał w oparciu o obowiązujące akty prawne i wewnętrzne dokumenty szkoły. Podstawę prawną Szkolnego Programu Profilaktyki stanowią następujące dokumenty:

- *Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U 1997 nr 78, poz. 483 ze zm.);*
- *Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U 2015. poz. 2156 ze zm.);*
- *Ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U 2006 nr 97, poz. 674 ze zm.);*
- *Powszechną Deklarację Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r.;*
- *Konwencję o Prawach Dziecka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.;*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół ze zm. (Dz. U z dnia 30 sierpnia 2012r. Poz. 977);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii;*

Wstęp

Profilaktyka szkolna to działania mające na celu zapobieganie niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się uczniów. Obejmuje eliminowanie czynników zachowań ryzykownych oraz wzmacnianie działań chroniących przed niepożądanymi zjawiskami. Ma szczególne znaczenie wśród młodych ludzi, w których rozwija się ustalanie hierarchii wartości, kształtują się relacje z innymi ludźmi, buduje się poczucie pewności siebie.

Program będzie wspomagał wychowawczą rolę rodziny, prawidłowy rozwój uczniów oraz wskazywał sytuacje podejmowania działań interwencyjnych w sytuacji zdiagnozowanych zagrożeń.

W zakresie profilaktyki pierwszorzędowej obejmuje:

- promowanie zdrowego stylu życia i zdrowego odżywiania;
- informowanie o skutkach zachowań ryzykownych;
- wspieranie rozwoju zaspokajania potrzeb własnych;
- nawiązywanie prawidłowych relacji z rówieśnikami i dorosłymi;
- zdobywanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i rozwiązywanie konfliktów

W zakresie profilaktyki drugorzędowej obejmuje:

- działania umożliwiające wczesną identyfikację osób z grupy podwyższonego ryzyka;
- współpracę ze specjalistami;
- zajęcia socjoterapeutyczne;
- poradnictwo rodzinne.

Cele główne:

1. Udostępnienie społeczności szkolnej informacji niezbędnej do skutecznego zapobiegania i radzenia sobie z zagrożeniami dla własnego zdrowia, jakości życia, zmniejszenie czynników ryzyka zachorowania na różne choroby.
2. Kompetentne i szybkie reagowanie na pojawiające się w szkole sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu ludzi.
3. Kształtowanie w uczniach umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych.
4. Budowanie współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia oraz instytucjami prowadzącymi wspomaganie rodziny i promującymi zdrowy styl życia.

Cele szczegółowe:

1. Upowszechnianie wśród młodzieży znajomości prawa i zasad przestrzegania go.
2. Promowanie zdrowego stylu życia i odżywiania, ze szczególnym zwróceniem uwagi na szkodliwość fast foodów.
3. Kształtowanie postaw akceptowanych społecznie.
4. Stworzenie w szkole poczucia bezpieczeństwa.
5. Uświadamianie zagrożeń płynących z niewłaściwego korzystania z mediów.
6. Kształtowanie w uczniach odpowiednich postaw wobec ludzi słabszych, młodszych, ludzi starszych, chorych, niepełnosprawnych.
7. Uświadamianie uczniom negatywnych skutków działania środków psychoaktywnych, dopalaczy, napojów energetyzujących oraz następstw działania tych substancji.

8. Tworzenie pozytywnych relacji rówieśniczych, przeciwdziałanie agresji i mobbingowi.
9. Przygotowanie uczniów do podejmowania pracy wolontariusza.
10. Współpraca z rodzicami w obszarze profilaktyki – wczesna interwencja – udzielanie pomocy.
11. Zwiększanie kompetencji rodziców poprzez propagowanie instytucji udzielających pomocy w sytuacjach problemowych.

Program profilaktyki uwzględnia następujące działania:

- informacyjne,
- edukacyjne,
- integracyjne,
- wdrażające ustalone umiejętności,
- interwencyjne.

Oczekiwane efekty:

1. Uzyskanie przez uczniów wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.
2. Uczeń utożsamia się ze środowiskiem szkolnym i odczuwa korzyści płynące z prowadzenia zdrowego stylu życia.
3. Uczeń zna zagrożenia współczesnego świata i potrafi im zapobiegać.
4. Rodzice i nauczyciele dysponują wiedzą z zakresu profilaktyki uzależnień.
5. Świadomy udział rodziców w programach profilaktyki, warsztatach, pogadankach, akcjach profilaktycznych.

Szczegółowe treści programu profilaktyki

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Terminy realizacji
<p>Propagowanie wśród młodzieży znajomości prawa i zasad przestrzegania go</p>	<p>a) Zapoznanie uczniów z dokumentami określającymi pracę szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> • statutem, • programem profilaktyki i programem wychowawczym, • wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania, • regulaminami i procedurami obowiązującymi w szkole <p>b) Pogadanki z policją o tematyce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpowiedzialności karnej nieletniego, • bezpieczeństwa w ruchu drogowym. <p>c) Godziny z wychowawcą o tematyce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obowiązków ucznia, • systemu kar i nagród stosowanego w szkole. <p>d) Konsekwentnie stosowane przez nauczycieli procedur w określonych sytuacjach niezgodnych z prawem wewnątrzszkolnym, zgodnie z wypracowanymi i przyjętymi w szkole procedurami.</p> <p>e) Zapoznanie uczniów z prawami dziecka i człowieka, analiza odpowiednich dokumentów, np. Deklaracja Praw Człowieka, Konwencja o Prawach Dziecka – lekcje z wychowawcą i lekcje</p>	<p>Dyrektor szkoły, wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>Cały rok szkolny, według potrzeb</p>

	<p>historii.</p> <p>f) Organizacja uroczystości, np.: Dzień Dziecka.</p> <p>g) Włączanie uczniów w procesy aktualizowania prawa wewnątrzszkolnego, poprzez uczestnictwo przedstawicieli samorządu szkolnego w pracach zespołu ds. zmian w dokumentach szkolnych.</p> <p>h) Organizacja apeli szkolnych, dotyczących wychowawczych spraw i działań szkoły w tym obszarze.</p>		
<p>Zapoznanie się z sytuacją rodzinną ucznia i środowiskiem społecznym, w którym przebywa uczeń</p>	<p>a) Analiza dokumentów szkolnych uczniów dokonywana przez wychowawców, w celu podejmowania stosownych działań zapobiegających sytuacjom problemowym.</p> <p>b) Sporządzenie szkolnego wykazu uczniów wymagających pomocy wychowawczej, edukacyjnej i materialnej.</p> <p>c) Systematyczne wywiady z uczniami, rodzicami, wywiady środowiskowe w celu bieżącego monitoringu sytuacji uczniów.</p> <p>d) Kontynuowanie systematycznej współpracy z instytucjami udzielającymi specjalistycznej pomocy, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, • GOPS w Makowie. <p>e) Systematyczna współpraca z policją, kuratorami sądowymi.</p>	<p>Dyrektor, wychowawcy klas</p>	<p>Cały rok szkolny, według potrzeb</p>
<p>Stworzenie systemu pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, mającymi problemy</p>	<p>a) Opracowanie programu wspierającego uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla uczniów z problemami edukacyjnymi i wychowawczymi.</p> <p>b) Zaplanowanie prac zespołów powołanych do opracowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • IPET – indywidualnych programów edukacyjno- terapeutycznych, 	<p>Dyrektor, nauczyciele, wychowawcy klas</p>	<p>Cały rok szkolny, według potrzeb</p>

<p>edukacyjne i wychowawcze</p>	<ul style="list-style-type: none"> • KIPU – karta indywidualnego rozwoju uczniów. c) Zaplanowanie i realizacja działań wspierających uczniów: <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia korekcyjno -kompensacyjne przeznaczone dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, • zajęcia rewalidacyjne przeznaczone dla uczniów niepełnosprawnych, • zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z poszczególnych przedmiotów, • konsultacje nauczycieli. d) Udzielanie rodzicom pomocy w zakresie wskazywania instytucji służących specjalistyczną pomocą. e) Organizacja spotkań indywidualnych z rodzicami przez wychowawców. f) Systematyczna współpraca z instytucjami zajmującymi się wspieraniem uczniów i rodzin z problemami edukacyjnymi i wychowawczymi: poradnia psychologiczno-pedagogiczna, GOPS 		
<p>Systematyczne motywowanie uczniów do nauki</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) Prezentowanie na zajęciach z wychowawcą zainteresowań i pasji uczniów. b) Organizacja zajęć pozalekcyjnych zgodnie ze zdiagnozowanymi wcześniej potrzebami uczniowskimi. c) Przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych, tematycznych, interdyscyplinarnych, artystycznych i sportowych. d) Przeprowadzenie na godzinach wychowawczych zajęć z zakresu technik uczenia się, umiejętności radzenia sobie z problemami i stresem. e) Organizacja zajęć wspierających pracę ucznia zdolnego. f) Indywidualizacja procesu edukacyjnego oraz systemu oceniania 	<p>Dyrektor szkoły, wychowawcy klas, nauczyciele,</p>	<p>Cały rok szkolny, według potrzeb</p>

	<p>wobec uczniów tego wymagających.</p> <p>g) Uwzględnianie zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej zwartych w opiniach i orzeczeniach.</p> <p>h) Stosowanie pochwał nawet najmniejszych sukcesów, wobec uczniów wymagających wsparcia.</p> <p>i) Wskazywanie możliwości i umiejętności uczniów wobec kierunku dalszego kształcenia – doradca zawodowy.</p>		
<p>Stwarzanie możliwości budowania właściwych relacji rówieśniczych, przeciwdziałanie agresji, mobbingowi itp.</p>	<p>a) Organizowanie zajęć z wychowawcą na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sposobów rozwiązywania konfliktów, • asertywności, • budowania poczucia własnej wartości, • sposobów diagnozowania własnej inteligencji, • form mediacji, • komunikacji interpersonalnych. <p>b) Organizacja zajęć warsztatowych z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bullyingu; • cyberbullyingu; • flamingu; • trollowania. <p>c) Organizowanie imprez służących integracji środowiska szkolnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wycieczki szkolne, pikniki, festyny, zabawy szkolne, zajęcia integracyjne, dyskoteki. <p>d) Aktywne i systematyczne pełnienie dyżurów nauczycielskich podczas przerw międzylekcyjnych.</p> <p>e) Systematyczne i zgodne z procedurami reagowanie wszystkich</p>	<p>Wychowawcy klas, nauczyciele</p>	<p>Cały rok szkolny, według potrzeb</p>

	pracowników szkoły na wszelkie formy i przejawy agresji w szkole.		
Popularyzowanie zdrowego stylu życia	<p>a) Zajęcia na godzinach wychowawczych na temat organizacji wolnego czasu.</p> <p>b) Propagowanie aktywności sportowej, zachęcanie do udziału w czynnym uprawianiu sportu np.: na kołach sportowych.</p> <p>c) Zachęcanie uczniów do udziału w konkursach i zawodach sportowych.</p> <p>d) Nauka walki fair-play.</p> <p>e) Organizacja zajęć z pielęgniarką, dotyczących higieny osobistej, właściwego odżywiania.</p> <p>f) Organizacja zajęć umożliwiających aktywny tryb życia, np. wycieczki piesze, rowerowe.</p> <p>g) Zapoznanie młodzieży z zasadami zdrowego żywienia i odżywiania się – udział uczniów w projektach szkolnych.</p> <p>h) Udział uczniów w kołach promujących aktywny i zdrowy styl życia, np. koło PCK.</p> <p>i) Kontynuowanie współpracy z instytucjami promującymi aktywny i zdrowy styl życia.</p>	Nauczyciele przyrody, wychowania fizycznego, wychowawcy pielęgniarka opiekunowie odpowiednich kół	Cały rok szkolny, według potrzeb
Uświadamianie uczniom negatywnych skutków działania środków psychoaktywnych, dopalaczy, napojów energetyzujących oraz następstw działania tych	<p>a) Udział uczniów w pogadankach, warsztatach i innych formach poznawania środków uzależniających i konsekwencji ich spożywania, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • środków psychoaktywnych, • dopalaczy, • tytoniu, • alkoholu, • narkotyków, • napojów energetyzujących. 	Wychowawcy klas, zapraszani w zależności od potrzeb specjaliści, dyrektor szkoły	Cały rok szkolny, według potrzeb

substancji	b) Organizowanie w szkole uroczystości poświęconych obchodom, np.: <ul style="list-style-type: none"> • dni uzależnień i AIDS, • dni bez tytoniu, • dni bez alkoholu, • dni bez samochodu. c) Bieżące informowanie uczniów o negatywnych skutkach zażywania tytoniu, alkoholu, środków psychoaktywnych, napojów energetyzujących. d) Zwracanie uwagi na drugie śniadanie uczniów i promowanie zdrowego odżywiania. e) Organizowanie przedstawień profilaktycznych. f) Organizacja spotkań z wybranymi (w zależności od diagnozy środowiska szkolnego) specjalistami zajmującymi się uzależnieniami. g) Współpraca z instytucjami zajmującymi się leczeniem uzależnień. h) Udział uczniów w konkursach związanych z tematyką zagrożeń współczesnego świata.		
Przygotowanie uczniów do podejmowania pracy wolontariusza	a) Propagowanie idei wolontariatu. b) Organizowanie w szkole i środowisku lokalnych akcji charytatywnych. c) Zachęcanie uczniów do uczestnictwa w wolontariacie organizowanym przez stosowne instytucje. d) Mobilizowanie uczniów do uczestniczenia w konkursach i turniejach popularyzujących wolontariat.	Wychowawcy klas, dyrekcja szkoły, rodzice uczniów	Cały rok szkolny, według potrzeb
Współpraca z rodzicami	a) Przedstawienie rodzicom podstawowych dokumentów regulujących pracę szkoły, np.: <ul style="list-style-type: none"> • statut szkoły, • wewnętrzne zasady oceniania, 	Wychowawcy klas, dyrekcja, rodzice uczniów	Cały rok szkolny, według

	<ul style="list-style-type: none"> • program wychowawczy i program profilaktyki, • regulamin i procedury szkoły. <p>b) Ustalenie zasad kontaktowania się z rodzicami uczniów.</p> <p>c) Zapoznanie rodziców z zakresem udzielanej pomocy przez specjalistów.</p> <p>d) Przedstawienie harmonogramu spotkań z wychowawcami.</p> <p>e) Zapoznanie rodziców z tematyką profilaktycznych spotkań organizowanych przez szkołę dla rodziców.</p> <p>f) Zachęcenie do organizowania i uczestnictwa we wspólnych wyjazdach i imprezach szkolnych.</p> <p>g) Zachęcenie rodziców do współpracy we wspólnym rozwiązywaniu problemów wychowawczych zaistniałych w szkole.</p>		potrzeb
Współdziałanie wszystkich pracowników szkoły i rodziców w zakresie profilaktyki i interwencji	<p>a) Udział nauczycieli w konferencjach, warsztatach i szkoleniach, dotyczących profilaktyki uzależnień.</p> <p>b) Rozwijanie współpracy z instytucjami promującymi zdrowy styl życia i oferujących pomoc w zakresie profilaktyki uzależnień.</p> <p>c) Systematyczny rozwój współpracy z rodzicami, radą rodziców w zakresie profilaktyki.</p> <p>d) Kontynuowanie dobrej praktyki szkolnej w obszarze wymiany doświadczeń i informacji w zakresie szeroko pojętej profilaktyki, obejmującej zagadnienia i problemy szkolne.</p>	Dyrektor szkoły, wszyscy nauczyciele, rodzice	Cały rok szkolny, według potrzeb

EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

Szkolny program profilaktyki jest programem otwartym można w nim dokonywać zmian i korekt, które wynikają z bieżących potrzeb szkoły.

Ewaluacja będzie odbywała się na podstawie:

- poziomu poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole;
- przeprowadzonych badań ankietowych wśród rodziców, uczniów i nauczycieli.;
- analizy problemów dydaktyczno - wychowawczych w oparciu o dokumentację wychowawczą.